

Lectio Divina segédanyag

Évközi 24. vasárnap

B év - Mk 8,27-35

Szentmise evangéliumi szakaszaihoz

Szerkesztési munka végrehajtói:

Biblikus nézőpont:

Asztalos Gábor, Geiszelhardt Sára, Nyúl Viktor,

Liturgikus nézőpont

Mohay Réka

Patrisztikus nézőpont

Rácz Dávid

Pedagógiai nézőpont:

Csonka Laura, Roszkopf Rita

Szemlélődési nézőpont

Mohay Réka, Rácz Édua Anna

Szerkesztő

Rácz Édua Anna

Tanítóhivatali nézőpont

Révai László,
Szabóné Nagy Katalin

Zenei nézőpont

Csonka Laura, Mohay Réka

Lektori szolgálatot teljesítettetek:

Nyúl Viktor –teljes tartalom áttekintése

+ EVANGÉLIUM Szent Márk könyvéből

Jézus úgy tanította őket, mint akinek hatalma van.

Ezután Jézus elment tanítványaival Fülöp Cezáreájának a környékére. Útközben megkérdezte tanítványait: „Kinek tartanak engem az emberek?” Azok így válaszoltak: „Némelyek Keresztelő Jánosnak, mások Illésnek, ismét mások valamelyik prófétának.” Erre megkérdezte tőlük: „Hát ti mit mondotok, ki vagyok?” Péter válaszolt: „A Messiás vagy.” A lelkükre kötötte, hogy ne szóljanak róla senkinek.

Ezután arról beszélt nekik, hogy az Emberfiának sokat kell szenvednie, a vének, a főpapok és az írástudók elvetik, megölik, de harmadnapra feltámad. Ezt egészen nyíltan megmondta. Erre Péter félrevonta, és szemrehányást tett neki. De ő hátrafordult, ránézett tanítványaira, s így korholta Pétert: „Távozz tőlem sátán, mert nem az Isten dolgaival törődsz, hanem az emberekével.”

Összehívta a népet és tanítványait, s így szólt hozzájuk: „Ha valaki követni akar, tagadja meg magát, vegye fel keresztjét és kövessen. Mert aki meg akarja menteni életét, elveszíti. Aki elveszíti értem és az evangéliumért, az megmenti életét.

Ezek az evangélium igéi.

1. Lectio – olvasás

1.1. Biblikus vonal

1.1.1. Görög szöveg szó szerinti fordítása

27 Καὶ ἐξῆλθεν ὁ Ἰησοῦς καὶ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ εἰς τὰς κώμας Καισαρείας τῆς Φιλίππου· καὶ ἐν τῇ ὁδῷ ἐπρωῶτα τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ λέγων αὐτοῖς, Τίνα με λέγουσιν οἱ ἄνθρωποι εἶναι;

És eltávozott Jézus és a tanítványai Fülöp Cezaréájának környékére, és az úton megkérdezte a tanítványait mondván nekik: „Kinek mondanak az emberek engem?”

28 οἱ δὲ εἶπαν αὐτῷ λέγοντες {ὅτι} Ἰωάννην τὸν βαπτιστὴν, καὶ ἄλλοι, Ἰλίαν, ἄλλοι δὲ ὅτι εἰς τῶν προφητῶν.

Azok pedig mondták neki mondván: „Keresztelő Jánosnak, és mások Illésnek, mások pedig egynek a próféták közül.”

29 καὶ αὐτὸς ἐπρωῶτα αὐτοῦς, Ὑμεῖς δὲ τίνα με λέγετε εἶναι; ἀποκριθεὶς ὁ Πέτρος λέγει αὐτῷ, Σὺ εἶ ὁ Χριστός.

És ő megkérdezte őket: „Ti pedig kinek mondotok engem?” (mit mondtok, ki vagyok én?) Felelve Péter mondja neki: „Te vagy a Krisztus.”

30 καὶ ἐπετίμησεν αὐτοῖς ἵνα μηδενὶ λέγωσιν περὶ αὐτοῦ.

És keményen felszólította őket, hogy senkinek se mondják el ezt róla.

31 Καὶ ἤρξατο διδάσκειν αὐτοὺς ὅτι δεῖ τὸν υἱὸν τοῦ ἀνθρώπου πολλὰ παθεῖν καὶ ἀποδοκιμασθῆναι ὑπὸ τῶν πρεσβυτέρων καὶ τῶν ἀρχιερέων καὶ τῶν γραμματέων καὶ ἀποκταθῆναι καὶ μετὰ τρεῖς ἡμέρας ἀναστῆναι·

És kezdte tanítani őket: kell, hogy az Emberfia sokat szenvedjen, és hogy elvetessék a vénektől, és a főpapoktól, és az írástudóktól, és hogy megölessék, és hogy három nap után feltámadjon.

32 καὶ παρηρησία τὸν λόγον ἐλάλει. καὶ προσλαβόμενος ὁ Πέτρος αὐτὸν ἤρξατο ἐπιτιμᾶν αὐτῷ.

És nyíltan (őszintén) beszélte a szót (a tanítást). És Péter maga elé véve (félrevonva) őt, elkezdte erőteljesen figyelmeztetni (megróni) őt.

33 ὁ δὲ ἐπιστραφεὶς καὶ ἰδὼν τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ ἐπετίμησεν Πέτρῳ καὶ λέγει, Ὑπαγε ὀπίσω μου, σατανᾶ, ὅτι οὐ φρονεῖς τὰ τοῦ θεοῦ ἀλλὰ τὰ τῶν ἀνθρώπων.

De ő megfordulva, és látva a tanítványait erőteljesen figyelmeztette (megróta) Pétert és mondja: „Távozz mögém, Sátán, mert nem az Isten dolgai szerint, hanem az emberek dolgai szerint gondolkodsz (mert nem Isten dolgaival vagy elfoglalva, hanem az emberekével).”

34 Καὶ προσκαλεσάμενος τὸν ὄχλον σὺν τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ εἶπεν αὐτοῖς, Εἴ τις θέλει ὀπίσω μου ἀκολουθεῖν, ἀπαρνησάσθω ἑαυτὸν καὶ ἀράτω τὸν σταυρὸν αὐτοῦ καὶ ἀκολουθείτω μοι.

És odahívva magához a tömeget a tanítványaival együtt, mondta nekik: „Ha valaki utánam akar jönni, tagadja meg magát, és vegye fel keresztjét, és kövessen engem.”

35 ὃς γὰρ ἐὰν θέλη τὴν ψυχὴν αὐτοῦ σῶσαι ἀπολέσει αὐτήν· ὃς δ' ἂν ἀπολέσει τὴν ψυχὴν αὐτοῦ ἕνεκεν ἐμοῦ καὶ τοῦ εὐαγγελίου σώσει αὐτήν.

„Ugyanis aki meg akarja az életét menteni, el fogja veszíteni, aki pedig el fogja veszíteni az életét miattam, és az evangélium miatt, meg fogja menteni.”

1.1.2. Legfontosabb magyar fordítások

Nova Vulgata

Szent István Társulati Biblia

Jeromos fordítás

Békés-Dalos Újszövetségi Szentírás

Károli Gáspár revideált fordítása

Simon Tamás László O.S.B. Újszövetség-fordítása

²⁷Et egressus est Iesus et discipuli eius in castella Caesareae Philippi; et in via interrogabat discipulos suos dicens eis: “ Quem me dicunt esse homines? ”.

²⁷Ezután Jézus elment tanítványaival Fülöp Cezáreájának a környékére. Útközben megkérdezte tanítványait: „Kinek tartanak engem az emberek?”

²⁷Jézus ezután elment tanítványaival Fülöp Cézareájának falvaiba. Az úton megkérdezte tanítványait: »Kinek tartanak engem az emberek?«

²⁷Jézus elindult tanítványaival a Fülöp Cézareája környékén fekvő falvakba. Útközben megkérdezte tanítványait: „Kinek tartanak engem az emberek?”

²⁷És elméne Jézus és az ő tanítványai Cezárea Filippi falvaiba; és útközben megkérde az ő tanítványait, mondván nékik: Kinek mondanak engem az emberek?

²⁷Jézus tanítványaival együtt Caesarea Philippi falvaiba indult. Útközben megkérdezte tanítványaitól:

– Kinek mondanak engem az emberek?

²⁸Qui responderunt illi dicentes: “ Ioannem Baptistam, alii Eliam, alii vero unum de prophetis ”.

²⁸Azok így válaszoltak: „Némelyek Keresztelő Jánosnak, mások Illésnek, ismét mások valamelyik prófétának.”

²⁸Ők azt felelték neki: »Keresztelő Jánosnak, mások Illésnek, mások pedig egynek a próféták közül.«

²⁸Azok így válaszoltak: „Van aki keresztelő Jánosnak, van aki Illésnek, van aki valamelyik prófétának.”

²⁸Ők pedig felelének: Keresztelő Jánosnak; és némelyek Illésnek; némelyek pedig egynek a próféták közül.

²⁸Így feleltek:

– Némelyek Keresztelő Jánosnak, mások Illésnek, ismét mások egynek a próféták közül.

²⁹Et ipse interrogabat eos: “ Vos vero quem me dicitis esse? “. Respondens Petrus ait ei: “ Tu es Christus ”.

²⁹Erre megkérdezte tőlük: „Hát ti mit mondotok, ki vagyok?” Péter válaszolt: „A Messiás vagy.”

²⁹Erre megkérdezte őket: »És ti kinek tartotok engem?« Péter felelt neki: »Te vagy a Krisztus.«

²⁹Ő tovább kérdezte: „Hát ti kinek tartotok engem?” Mire Péter így válaszolt: „Te vagy a Messiás.”

²⁹És ő monda nékik: Ti pedig kinek mondotok engem? Felelvén pedig Péter, monda néki: Te vagy a Krisztus.

²⁹Tovább kérdezte őket:

– Hát ti kinek mondotok engem?

Péter így válaszolt neki:

– Te vagy a Messiás!

³⁰Et comminatus est eis, ne cui dicerent de illo.

³⁰A lelkükre kötötte, hogy ne szóljanak róla senkinek.

³⁰Ő ekkor a lelkükre kötötte, hogy ezt senkinek se mondják el róla.

³⁰Akkor lelkükre kötötte, hogy ezt senkinek se mondják el róla.

³⁰És rájuk parancsola, hogy senkinek se szóljanak felőle.

³⁰Ekkor rájuk parancsolt, hogy senkinek se beszéljenek róla.

³¹Et coepit docere illos: “ Oportet Filium hominis multa pati et reprobari a senioribus et a summis sacerdotibus et scribis et occidi et post tres dies resurgere ”;

³¹Ezután arról beszélt nekik, hogy az Emberfiának sokat kell szenvednie, a vének, a főpapok és az írástudók elvetik, megölik, de harmadnapra feltámad.

³¹Ezután elkezdte őket tanítani arra, hogy az Emberfiának sokat kell szenvednie. El kell, hogy vessék a vének, a főpapok és az írástudók, meg kell, hogy öljék, és három nap múlva föl kell támadnia.

³¹Ettől fogva arra kezdte oktatni őket, hogy az Emberfiának sokat kell szenvednie, a vének, főpapok és írástudók elvetik és megölik, de harmadnapra föltámad.

³¹És kezdé őket tanítani, hogy az ember Fiának sokat kell szenvedni, és megvettetni a vénektől és a főpapoktól és írástudóktól, és megöletni, és harmadnapra feltámadni.

³¹És tanítani kezdte őket, hogy az Emberfiának sokat kell szenvednie, és hogy a vének, a főpapok és az írástudók el kell hogy vessék és meg kell hogy öljék; de harmadnapon fel kell támadnia.

³²et palam verbum loquebatur. Et apprehendens eum Petrus coepit increpare eum.

³²Ezt egészen nyíltan megmondta. Erre Péter félrevonta, és szemrehányást tett neki.

³²Egész nyíltan mondta el nekik ezt a dolgot. Ekkor Péter félrehívta őt, és kezdte lebeszélni.

³²Egész nyíltan beszélt minderről. Péter ekkor félrehívta és szemrehányást tett neki.

³²És ezt nyilván mondja vala. Péter pedig magához vonván őt, kezdé dorgálni.

³²Minderről nyíltan beszélt. Péter ekkor félrevonta, és ellenkezni kezdett vele.

³³Qui conversus et videns discipulos suos comminatus est Petro et dicit: “ Vade retro me, Satana, quoniam non sapis, quae Dei sunt, sed quae sunt hominum ”.

³³De ő hátrafordult, ránézett tanítványaira, s így korholta Pétert: „Távozz tőlem sátán, mert nem az Isten dolgaival törődsz, hanem az emberekével.”

³³De ő megfordult, a tanítványaira tekintett, és megdorgálta Pétert ezekkel a szavakkal: »Távozz előlem, Sátán! Mert nem az Isten dolgaival törődsz, hanem az emberekével.«

³³De ő hátrafordult, tanítványaira nézett és így korholta Pétert: „Takarodj előlem, sátán! Emberi módon és nem Isten tervei szerint gondolkodol.”

³³És ő megfordulván és az ő tanítványaira tekintvén, megfedd Pétert, mondván: Távozz tőlem Sátán, mert nem gondolsz az Isten dolgaira, hanem az emberi dolgokra.

³³Ő azonban megfordult, s látva tanítványait ráparancsolt Péterre:

– El innét, sátán, mert nem úgy gondolkodol, mint Isten, hanem ahogy az emberek!

³⁴Et convocata turba cum discipulis suis, dixit eis: “ Si quis vult post me sequi, denegat semetipsum et tollat crucem suam et sequatur me.

³⁴Összehívta a népet és tanítványait, s így szólt hozzájuk: „Ha valaki követni akar, tagadja meg magát, vegye fel keresztjét és kövessen.

³⁴Azután magához hívta a tömeget a tanítványaival együtt, és azt mondta nekik: »Aki utánam akar jönni, tagadja meg önmagát, vegye föl keresztjét és kövessen engem.

³⁴Ezután magához hívta tanítványaival együtt a népet és így szólt hozzájuk: „Ha valaki utánam akar jönni, tagadja meg magát, vegye föl keresztjét és kövessen engem.

³⁴A sokaságot pedig az ő tanítványaival együtt magához szólítván, monda nekik: Ha valaki én utánam akar jöni, tagadja meg magát, és vegye fel az ő keresztjét, és kövessen engem.

³⁴Ekkor magához hívta a sokaságot tanítványaival együtt, és ezt mondta nekik:

– Ha valaki követni akar engem, tagadja meg magát, vegye fel keresztjét, és kövessen!

³⁵Qui enim voluerit animam suam salvam facere, perdet eam; qui autem perdidit animam suam propter me et evangelium, salvam eam faciet.

³⁵Mert aki meg akarja menteni életét, elveszíti. Aki elveszíti értem és az evangéliumért, az megmenti életét.

³⁵Mert aki meg akarja menteni életét, elveszíti azt, aki pedig elveszíti életét értem és az evangéliumért, megmenti azt.

³⁵Aki meg akarja menteni életét, elveszíti azt, de aki értem és az evangéliumért elveszíti életét, megmenti azt.

³⁵Mert valaki meg akarja tartani az ő életét, elveszti azt; valaki pedig elveszti az ő életét én értem és az evangéliumért, az megtalálja azt.

³⁵Mert aki meg akarja menteni életét, az elveszti, aki pedig elveszti életét értem és az evangéliumért, megmenti azt.

1.1.3. Szöveg behatárolása

A szakasz a tizenhat fejezetből álló Márk-evangélium közepén helyezkedik el. Ilyen értelemben kiemelkedő helyen áll a művön belül. A beteszdei vak meggyógyítását követően (Mk 8,22-26) Péter hitvallásáról (Mk 8,27-30), Jézus szenvedésének és feltámadásának az első meghirdetéséről, s Péter reakciójáról (Mk 8,31-33), illetve ennek kapcsán a helyes tanítványi magatartásról (Mk 8,34-38) számol be az evangélista.

1.1.4. Kontextuális – kánoni párhuzamok

Párhuzamok Márk evangéliumán belül

1,15 „és mondta: „Beteljesedett az idő, és már közel van az Isten országa. Tartsatok bűnbánatot, és higgyetek az evangéliumban.”

1,34 „Sok beteget meggyógyított különféle betegségekből, és sok ördögöt kiűzött, de nem engedte őket szóhoz jutni, mert tudták, hogy kicsoda.”

6,14 „Heródes király is hallott róla, hiszen messze elterjedt nevének a híre. Azt gondolta, Keresztelő János támadt fel a halálból, azért van benne csodatevő erő.”

9,9-10 „A hegyről lejövet megparancsolta nekik, hogy ne mondják el senkinek, amit láttak, amíg az Emberfia fel nem támad a halálból. A parancsot megtartották, de maguk közt megvitatták, hogy mit jelenthet: A halálból feltámad.”

9,31-32 „Megmondta nekik, hogy az Emberfiát az emberek kezére adják, megölik, de azután hogy megölik, harmadnapra feltámad. Nemigen értették ugyan a szavait, de nem merték kérdezgetni.”

10,32-34 „Úton voltak Jeruzsálem felé. Jézus elől ment, ők pedig csodálkoztak, követői meg féltek. Ismét magához hívta a tizenkettőt, és arról kezdett nekik beszélni, ami vele történni fog: „Íme, fölme gyünk Jeruzsálembe, és az Emberfiát átadják a főpapoknak és írástudóknak. Halálra ítélik, és átadják a pogányoknak. Kicsúfolják, leköpdösik, megostorozzák és megölik, de harmadnapra feltámad.”

12,10 „Nem olvastátok az Írást: A kő, melyet az építők elvetettek, szegletkővé lett.”

14,61 „De ő hallgatott és nem felelt semmit. A főpap újra kérdezte, és ezt mondta: „Te vagy a Messiás, az áldott (Isten) Fia?”

Szinoptikus és jánosi párhuzamok

Mt 4,10 „Jézus elutasította: „Távozz, ördög! Meg van írva: Uradat, Istenedet imádd, s csak neki szolgálj!”

Mt 8,4 „Ekkor Jézus ezt mondta neki: „Vigyázz, ne mondd el senkinek, hanem menj, mutasd meg magad a papnak, és ajánld fel a Mózes rendelte áldozatot bizonyságul!”

Mt 10,38 „Aki nem veszi vállára a keresztjét, s nem követ, nem méltó hozzám.”

Mt 10,39 „Aki meg akarja találni életét, elveszíti; aki azonban elveszíti értem életét, az megtalálja.”

Mt 16,13-20 „Amikor Jézus Fülöp Cezaréájának vidékére ért, megkérdezte tanítványaitól: „Kinek tartják az emberek az Emberfiát?” Így válaszoltak: „Van, aki Keresztelő Jánosnak, van, aki Illésnek, Jeremiásnak vagy valamelyik másik prófétának.” Jézus most hozzájuk fordult: „Hát ti mit mondtok, ki vagyok?” Simon Péter válaszolt: „Te vagy Krisztus, az élő Isten Fia.” Erre Jézus azt mondta neki: „Boldog vagy, Simon, Jónás fia, mert nem a test és vér nyilatkoztatta ki ezt neked, hanem az én mennyei Atyám. Én is mondom neked: Péter vagy,

erre a sziklára építem egyházamat, s az alvilág kapui sem vesznek rajta erőt. Neked adom a mennyek országa kulcsait. Amit megkötsz a földön, a mennyben is meg lesz kötve, s amit feloldasz a földön, a mennyben is fel lesz oldva." Aztán lelkére kötötte tanítványainak, ne mondják el senkinek, hogy ő a Krisztus."

Mt 16,21-23 "Ettől kezdve Jézus jelezni kezdte tanítványainak: Jeruzsálemben kell mennie, sokat kell szenvednie a vénektől, a főpapoktól és az írástudóktól, megölik, de harmadnap feltámad. Péter félrevonta, és szemrehányást tett neki ezekkel a szavakkal: „Isten mentsen, Uram! Ilyesmi nem történhet veled.” Megfordult és rászólt: „Távozz tőlem, sátán! Botránkoztatsz, mert nem arra van gondod, amit az Isten akar, hanem arra, amit az emberek akarnak.”

Mt 16,24-28 "Ezután Jézus így szólt tanítványaihoz: „Aki követni akar, tagadja meg magát, vegye fel keresztyét és kövessen. Aki meg akarja menteni életét, elveszíti, aki azonban értem elveszíti, az megtalálja. Mi haszna van az embernek, ha az egész világot megszerzi is, de lelke kárát vallja? Mit is adhatna az ember cserébe a lelkéért? Eljön ugyanis az Emberfia Atyja dicsőségében, angyalai kíséretében, és megfizet mindenkinek a tettei szerint. Bizony mondom nektek: az itt állók közül némelyek nem halnak meg, amíg meg nem látják az Emberfiát, amint eljön országában.”

Mt 21,42 "Erre Jézus azt kérdezte: „Sose olvastátok az Írásban: A kő, amelyet az építők elvetettek, szegletkővé lett. Az Úr tette azzá, s ez csodálatos a szemünkben.”

Lk 9,18-21 "Amikor egyszer egyedül imádkozott, csak tanítványai voltak ott vele, megkérdezte tőlük: „Kinek tartanak engem az emberek?” Ezt válaszolták: „Van, aki Keresztelő Jánosnak, van aki Illésnek, mások szerint a régi próféták közül támadt fel valaki.” Most hozzájuk fordult: „Hát ti?” Péter válaszolt: „Az Isten Fölkentje vagy.” Rájuk parancsolt, hogy ezt ne mondják el senkinek.”

Lk 9,22 "Mert – mondta – az Emberfiának sokat kell szenvednie, a vének, főpapok és írástudók nem ismerik el, megölik, de harmadnap feltámad.”

Lk 9,23-27 "Amikor az egész néphez szólt, ezt mondta: „Aki követni akar, tagadja meg magát, vegye fel keresztyét mindennap és úgy kövessen. Mert aki életét meg akarja menteni, elveszíti. Aki meg elveszíti értem az életét, az megmenti. Mert mi haszna van belőle az embernek, ha megszerzi akár az egész világot is, de maga elpusztul vagy súlyos kárt szenved? Aki ugyanis szégyell engem és tanításomat, azt az Emberfia is szégyellni fogja, amikor majd eljön a maga és az Atya, meg a szent angyalok dicsőségében. Igazán mondom nektek, hogy azok közül, akik itt állnak, némelyek nem halnak meg, míg meg nem látják az Isten országát.”

Lk 14,27 "Aki nem veszi fel keresztyét és nem követ, nem lehet a tanítványom.”

Jn 6,67-71 "Jézus azért a tizenkettőhöz fordult: „Ti is el akartok menni?” Simon Péter felelt neki: „Uram, kihez mennénk? Tiéd az örök életet adó tanítás. Mi hittünk és tudjuk, hogy te vagy az Isten Szentje.” Jézus így válaszolt: „Nem tizenkettőtököt választottam ki? De egyikőtök ördög.” Júdást értette rajta, az iskarióti Simon fiát. Mert ő lett az árulója, egy a tizenkettő közül.”

Jn 10,24 "A zsidók körülvették, és kérdezték tőle: „Meddig tartasz még bizonytalanságban minket? Ha te vagy a Messiás, mondd meg nekünk nyíltan.”

Kánoni elemzés (párhuzamok a Szentírás más könyveiben)

Zsolt 118,22 "A kő, amit az építők elvetettek, szegletkővé lett.”

1.1.5. Szó szerinti értelmezés

Márk hangsúlyozni kívánja, hogy:

- fontos feltenni a kérdést: „Kicsoda Jézus?” Hiszen nem mindenki tudja a helyes, és a teljes választ. Ő több, mint Keresztelő János (Mk 1,7), mint Illés (Mk 9,11-13), mint valamely más próféta. Jézus a Messiás, a Krisztus, vagyis a Felkent, ahogy Péter megvallja (Mk 8,29).
- a tanítványnak állandóan a Mester nyomában kell járnia, figyelve szavára, tetteire, hogy egyre mélyebben, teljesebben ismerje meg őt. Vagyis, hogy ne a saját elképzeléseit erőltesse Jézusra, hanem, hagyja, hogy az Úr feltárja önmagát neki.
- a tanítványi lét ilyen értelemben folyamatos úton levést, küzdelmes fejlődést, alázatos Krisztus-követést jelent, ahol mindig a Mester megy elől, s utána a tanítvány. S ennek a jutalma az üdvösség, az örök élet.

1.1.6. Kulcsszavak elemzése

ὀπίσω μου (*opiszó mú*) (Mk 8,33-34): 'mögém, utánam'

Jézus ezzel a kifejezéssel hangsúlyozza, hogy, aki követni akarja őt, annak mindig őutána kell mennie. A tanítvány feladata az, hogy hagyja a Mesterét elől- menni, s maga pedig őutána menjen. E felszólítás emlékezteti Simon Pétert az első meghívásukra is, amikor Andrással, Jakabbal és Jánossal először kezdték el követni Jézust (Mk 1,17.20), s ezáltal a kezdeti lelkesedést szítja fel bennük. Ugyanakkor rádöbbeníti az apostolt arra is, hogy ne menjen Jézus elé, vagyis ne Péter szabja meg az Úrnak, hogy mit tegyen, mit mondjon, hanem kövesse a Mestert alázatos bizalommal (Mk 8,33). Ezt kétszeresen is nyomatékosítja az evangélista azáltal, hogy maga a „követni” („avkolouqeí/n” /*ákolúthejn*/) ige is jelenti a valaki után való menetelt, de ezt kiegészíti ezzel az elöljárószerű szerkezettel is, amelynek a jelentése: „mögém, utánam” (Mk 8,34).

ἀπαρνησάσθω (*ápárnészászthó*) (Mk 8,34): 'megtagadni'

A kifejezés négyszer fordul elő a Márk-evangéliumban: egyszer a tanítvány maga (Mk 8,34), háromszor pedig Jézus a megtagadás tárgya (Mk 14,30-31.72). Érdekes, hogy mindegyik alkalommal a Mesterrel való párbeszéd során hangzik el: Jézus arra hívja a tanítványokat, hogy tagadják meg magukat (Mk 8,34), majd a Péterrel való beszélgetésében utal arra, hogy Simon Péter meg fogja őt tagadni, aminek kapcsán az apostol hevesen tiltakozik (Mk 14,30-31). Végül pedig a tagadás után Péternek eszébe jutnak Jézusnak ezek a szavai, amelynek következtében bűnbánata jeleként sírni kezd (Mk 14,72). Az első ige hely a tanítványi ideált mutatja tehát, a másik három pedig azt a fejlődési utat sejteti, amin keresztül Péter eljut majd önmaga megtagadására Jézusért és az evangéliumért (Mk 8,35; 10,29).

Vagyis ennek fényében az önmagunk megtagadása, a saját kereszt felvétele, illetve az életünk elvesztése (Mk 8,34-35) nem életellenes cselekedetet jelent, hanem azt, hogy nem önmagunkat, saját erőnket, elképzeléseinket állítjuk középpontba, hanem elismerve törekénységünket, bűnbánattal az Úrra bízunk magunkat, s az ő szavai és tettei (Mk 8,31) szerint kívánjuk értelmezni, rendezni és élni keresztény életünket.

2. Meditáció – elmélkedés

2.1. Patrisztikus vonal

2.1.1. Atyák Bibliája

Krisztus Urunk az Ő követését illetően 3 dolgot húz alá: megtagadni magunkat, felvenni a keresztet, és Őt követni. De mit is jelentenek ezek? Vegyük sorra őket. *Megtagadni magunkat.* Fontos különbséget kell tenni: nem letagadni kell magunkat, hanem megtagadni. Nem azt jelenti, hogy hanyagoljuk el testünket, ne együnk, ne igyunk, ha betegek vagyunk, akkor maradjunk úgy, ne keressünk orvost. Tudjak az Úrra hagyatkozni, tudjam magam az Ő akaratára bízni, és az Ő követésében ne azt keressem, hogy mi az, ami nekem a legkényelmesebb, legegyszerűbb, leggazdagabb, stb., hanem azt keressem, amit maga az Úristen kíván tőlem.

Felvenni a keresztet. Olyan feladat ez, amelyet nem csak egyszer vagy kétszer kell megtenni. Végigkíséri életünket, mindennap újra és újra vállalni kell. Mi ez a kereszt? Az Úr akaratának teljesítése nincs kereszt nélkül. Egyszer dobd le keresztedet, és elszakadtál akaratának teljesítésétől, de vedd vissza és újra vállald hivatásodat.

Kövessen engem. Ez a pont az előzőnek a folytatása. Mindenben követnünk kell őt, a szenvedésben is, itt jelenik meg a kereszthordozás. Sokan szenvednek, akik nem követik Krisztust. Mi következik ebből? A szenvedésnek csupán önmagában nincs értéke, de felajánlva már van, Krisztusért viselve már van.

Krisztusért magunkat megtagadni, Krisztusért a keresztet felvenni, Krisztusért vállalni minden örömet és megpróbáltatást. Krisztus Urunk ad mindezeknek értéket és értelmet.

Vö.: Aranyszájú Szent János, Kommentár Máté evangéliumához, 55, 1 (Crisostomo Giovanni, Comment. in Matth., 55, 1 s.)

2.2. Tanítóhivatali vonal

2.2.1. Katolikus Egyház Katekizmusa

A Messiás vonásai tűnnek fel a Szolga énekeiben

713. A Messiás vonásai főként a Szolga énekeiben nyernek kinyilatkoztatást (vö. Iz 42,1-9; Mt 12,18-21; Jn 1,32-34; Iz 49,16; Lk 2,32; Iz 50,4-10; 52,13-15). Ezek az énekek hirdetik Jézus szenvedésének értelmét és megjelölik a módot, ahogyan ő ki fogja árasztani a Szent Lelket, hogy életet adjon a sokaságnak: nem kívülről, hanem „a mi szolgai alakunkat magára öltve” (Fil 2,7). Magára véve a mi halálunkat, tudja közölni velünk az ő Lelkét, aki az életé.

714. Ezért kezdi Krisztus a Jó Hír hirdetését Izajás ezen sorainak magáévá tételével (Lk 4,18-19 vö. Iz 61,1-2):

„Az Úr Lelke rajtam;
mert fölkent engem,
hogy örömhírt vigyek a szegényeknek,
elküldött, hogy hirdessem a foglyoknak az elbocsátást,

és a vakoknak a látást,
hogy elküldjem a megtörteket az elbocsátásban,
és hirdessem az Úr kedves esztendejét."

715. A közvetlenül a Szentlélek elküldésére vonatkozó prófétai szövegek olyan jövendölések, amelyekben Isten népének szívéhez szól az ígéretek nyelvén, a szeretet és a hűség hangnemében (vö. Ez 11,19; 36,25-28; 37,1-14; Jer 31,31-34), aminek beteljesülését Szent Péter fogja kikiáltani pünkösöd reggelén (vö. ApCsel 2,17-21). Ezen ígéretek szerint „az utolsó időkben” az Úr Lelke meg fogja újítani az emberek szívét azáltal, hogy beléjük vési az új Törvényt; ő fogja összegyűjteni a szétszórt és megosztott népeket, és megbékélteti őket; az első teremést átformálja, és ott az emberekkel fog lakni Isten békességben.

716. A „szegények” (vö. Szof 2,3; Zsolt 22,27; 34,3; Iz 49,13), az alázatosak és szelídek népe, akik teljesen ráhagyatkoztak Isten titokzatos terveire - azok népe, akik várják az igazságot, de nem az emberektől, hanem a Messiástól -, a Szentlélek nagy és titokzatos műve végig az ígéretek idején Krisztus eljövetelének előkészítésére. A Lélek által megtisztított és megvilágosított szívük értéke a zsoltárokból mutatkozik meg. Ezekben a szegényekben az Úr Lelke „tökéletes népet” készít (vö. Lk 1,17).

Jézus a mi üdvösségünkért szenvedett és halt meg

440. Jézus elfogadta Péter hitvallását, aki őt Messiásnak ismerte el, de közvetlen utána meghirdette az Emberfiára váró szenvedést (vö. Mt 16,16-23). Messiási királyságának igazi tartalmát az Emberfiának – „aki alászállott a mennyből” (Jn 3,13) - transzcendens mivoltában és a Szenvető Szolga megváltó küldetésében tárta föl: „Az Emberfia nem azért jött, hogy neki szolgáljanak, hanem hogy ő szolgáljon másoknak, és odaadja életét váltságul sokakért” (Mt 20,28 vö. Iz 53,10-12). Ezért királyságának igazi értelme csak a kereszt magasságában nyilvánult meg (vö. Jn 19,19-22; Lk 23,39-43). Csak a föltámadás után hirdethette Péter Isten népe színe előtt az ő messiási királyságát: „Tudja meg hát Izrael egész háza teljes bizonyossággal, hogy Isten Úrrá és Krisztussá tette őt, ezt a Jézust, akit ti keresztre feszítettetek!” (ApCsel 2,36).

JÉZUS KRISZTUS „SZENVEDETT PONCIUS PILÁTUS ALATT, MEGFESZÍTETTÉK, MEGHALT ÉS ELTEMETTÉK”

571. Krisztus keresztjének és föltámadásának húsvéti misztériuma a központjában áll annak az örömhírnek, melyet az apostoloknak, és utánuk az Egyháznak hirdetni kell a világban. Isten üdvözítő terve Fiának, Jézus Krisztusnak megváltó halálában „egyszer s mindenkorra” (Zsid 9,26) beteljesedett.

572. Az Egyház hű marad az „összes Írások” azon értelmezéséhez, melyet maga Jézus mind húsvétja előtt, mind húsvétja után adott (vö. Lk 24,27.44-45): „Vajon nem ezeket kellett-e elszenvednie a Krisztusnak és bemennie dicsőségébe?” (Lk 24,26). Jézus szenvedése történeti formát öltött azáltal, hogy elvetették „a vének, a főpapok és az írástudók” (Mk 8,31), akik kiszolgáltatták „őt a pogányoknak, hogy kigúnyolják, megostorozzák és keresztre feszítsék” (Mt 20,19).

„MEGHALT BŰNEINKÉRT AZ ÍRÁSOK SZERINT”

601. Ezt az „Igaz Szolga” (vö. Iz 53,11; ApCsel 3,14) megölésére irányuló isteni tervet az Írás előre hirdette mint az egyetemes megváltás misztériumát, azaz az embereket a bűn rabszolgaságából kiszabadító megváltását (vö. Iz 53,11-12; Jn 8,34-36). Szent Pál egy hitvallásban, amelyről azt mondja, hogy úgy „kapta” (vö. 1Kor 15,3), megvallja, hogy „Krisztus meghalt a bűneinkért az Írások szerint” (1Kor 15,3). Krisztus megváltó halála egész különlegesen teljesíti be a szenvedő Szolgáról szóló jövendölést (vö. Iz 53,7-8; ApCsel 8,32-35). Maga Jézus életének és halálának értelmét a szenvedő Szolga fényében mutatta meg (vö. Mt 20,28). Föltámadása után az Írásoknak ezt az értelmezését adta az emmauszi tanítványoknak (vö. Lk 24,25-27), majd maguknak az apostoloknak (vö. Lk 24,44-45).

RÉSZESEDÉSÜNK KRISZTUS ÁLDOZATÁBAN

618. A kereszt Krisztusnak, az Isten és az ember közötti egyedüli közvetítőnek az egyetlen áldozata (vö. 1Tim 2,5). Mivel azonban megtestesült isteni személyében „valamiképpen minden emberrel egyesült” (vö. GS 22), „mindenkinek fölkínálja a lehetőséget, hogy Istennél ismert módon (...) társuljon ehhez a húsvéti misztériumhoz” (GS 22). Hívja apostolait, hogy vegyék föl keresztjüket és kövessék őt (vö. Mt 16,24), mert ő szenvedett értünk, példát hagyván nekünk, hogy kövessük nyomdokait (vö. 1Pt 2,21). Ő ugyanis megváltó áldozatához azokat is társítani akarja, akik annak első kedvezményezettjei (vö. Mk 10,39; Jn 21,18-19; Kol 1,24). Ez valósul meg legfelső fokon az ő Anyjának személyében, aki mindenkinél bensőségesebben társult megváltó szenvedésének misztériumához (vö. Lk 2,35).

„A paradicsomnak ez az egyetlen és igazi lépcsője, a kereszten kívül nincs semmi, amin föl lehetne menni az égbe.” (Limai Szent Róza: P. Hansen: Vita mirabilis (...) venerabilis sororis Rosae de sancta Maria Limensis. Róma, 1664, 137.)

2.2.2. Pápai gondolatok

Szent II. János Pál pápa: Redemptionis donum

II. János Pál pápa apostoli buzdítása a szerzetesi közösségekhez a megváltás 1950. évfordulója alkalmából 1983-84-ben tartott rendkívüli szentévből

Mk 8,35

„Kincsed lesz a mennyben”

5. A meghívás választ ad a kérdésekre: *miért létezik az ember? – és hogyan kell léteznie?* Ez a válasz az egész életnek új értelmet ad, és meghatározza annak valódi és végső jelentését. Ez az jelentés abból a csodálatos és a közvéleménnyel ellentétes evangéliumi paradoxonból fakad, mely szerint valaki elveszíti életét, ha meg akarja menteni azt; ezzel szemben, aki elveszíti életét Krisztusért és az evangéliumért, megnyeri azt, miként Márk írta (Mk 8,35; lásd Mt 10,39; Lk 9,24).

E szavak fényében válik teljesen érthetővé Jézus fölszólítása: „Menj, add el, amid van, és add a szegényeknek, így kincsed lesz a mennyben; azutánjőjj, és kövess engem” (Mt 19,21). A „menj” és a „jőjj, kövess engem” között szoros összefüggés van. Mondhatjuk, hogy az utolsó szavak fejezik ki a meghívás lényegét, azaz: az embernek Krisztus nyomába kell lépnie (ebből ered a „Krisztus követése” kifejezés). A „menj, ... add el..., add oda...” szavak, úgy tűnik, a meghívás

föltételét fogalmazzák meg. E föltétel azonban nem esik a meghívás körén *kívül*, hanem annak *belső* része. Az ember emberségének új értelmét nem csupán abban ragadja meg, hogy követi Krisztust, hanem annyira ragadja meg, amilyen mértékben követi. Ha „eladja, ami je van” és „odaadja a szegényeknek”, akkor megérti, hogy azok a javak és az a bőség, melyet korábban birtokolt, nem olyan kincs volt, amihez ragaszkodnia kell: *hanem a kincs a szívben van*, mely Krisztustól megkapta a képességet arra, hogy másoknak „adjon” *ön maga ajándékozásával*. Nem az a gazdag, aki birtokol, hanem az, aki „ad”, aki *képes* arra, hogy adjon.

Ez a közvéleménnyel ellentétes evangéliumi paradoxon nagyon jelentőssé válik. A *„létezés” cselekvésmódja* lesz: szegénynek lenni abban az értelemben, amit ennek a „létezésnek” a Názáreti Jézus adott, azt jelenti, hogy a saját emberségemben a jó sáfárja lettem, és *megtaláltam a „kincset”*. Ez a kincs *elpusztíthatatlan*, ugyanis az emberrel együtt átmegy az örökkévalóságba, és hozzátartozik az ember isteni eszkatológiájához. E kincs által nyeri el az ember Istenben jövő, végső sorsát. Azt mondja Krisztus: „kincsed lesz a mennyben”. Ez a kincs nem annyira a halál utáni jutalom azokért a cselekedeteinkért, melyeket az isteni Mester példáját követve tettünk, hanem inkább eszkatologikus beteljesedése annak, ami a cselekedetek háttérében – a szív belső „kincsében” – már itt a földön rejtőzött. Amikor Jézus a hegyi beszédben (lásd Mt 6,19-20) fölszólított égi kincsek gyűjtésére, hozzáfűzte: „Mert ahol a kincsed, ott lesz a szíved is” (Mt 6,21). E szavak jelzik a keresztyén hivatás eszkatologikus voltát, de még inkább annak a hivatásnak eszkatologikus jellegét, mely az evangéliumi tanácsok szerinti életben, a Krisztussal kötött lelki jegyességben valósul meg.

Mk 8,34

Részesedés Krisztus önküresítésében

10. Az evangéliumi tanácsok tüzetesebb vizsgálata újabb összefüggést tár föl a tanácsok és a megváltás rendje között. Tudjuk, hogy a megváltás üdvrendje Krisztus húsvéti misztériumában éri el tetőpontját, melyben a halál által történő önküresítés és a föltámadás által nyert új élet összekapcsolódik. Az evangéliumi tanácsok követésében mélységesen tükröződik a húsvéti misztérium e kettőssége (lásd II. Vatikáni zsinat Ecumenical Council, Decree Perfectae caritatis, No. 5.): benne van alapföltételként mindannak kioltása, ami bennünk bűn vagy annak következménye, és a képesség, hogy *naponta újjászülessünk az emberi lélek mélyén rejlő magasabbrendű jóra*. Ez a jó a kegyelem hatására mutatkozik meg, melynek fogadására különösen a tisztaság, a szegénység és az engedelmesség gyakorlása teszi készséggé az ember lelkét. A megváltás egész rendje azáltal valósul meg, hogy minden szentség elsődleges létesítője, a Szentlélek, titokzatos módon indítja és irányítja az ember lelkét. Kedves testvérek és nővérek, az evangéliumi tanácsokra tett fogadalmatok ezen az úton nyit tág teret nektek az „új teremtés” számára (2Kor 5,17), mely a megváltás rendje szerint a ti emberi „énetekben” bontakozik ki, és *emberi énetek* révén érvényesül az egyéni és a közösségi kapcsolatokban is; s egyúttal megjelenik az emberiségben, mely az Istentől teremtett világnak része: annak a világnak része, melyet az Atya „újra” szeret örök Fiában, a világ Megváltójában.

Erről a Fiúról mondja Szent Pál: „Ő mint Isten... szolgálai alakot öltött, *kiüresítette önmagát*, és hasonló lett az emberekhez” (Fil 2,6-7). Az evangéliumi tanácsok követéséhez tartozó önküresítés teljesen krisztocentrikus. Ezért a názáreti Mester kimondottan a *keresztet* jelöli meg *követése föltételeként*. Ő, aki valamikor mindannyiotokat hívott: „kövess engem”, azt is mondta: „aki utánam akar jönni, tagadja meg önmagát, vegye föl keresztjét, és úgy kövessen engem” (tudniillik: lépjen a nyomomba) (Mk 8,34, Mt 16,24). Ezt minden hallgatójának, nem

csupán tanítványainak mondta. Az *önmegtagadás törvénye* tehát a keresztény hivatás lényegéhez tartozik. Kiváltképpen annak a hivatásnak lényegéhez, mely az evangéliumi tanácsok fogadalmához kapcsolódik. Azok számára tehát, akik ennek a hivatásnak útjára léptek, teljesen érthetővé válnak a Filippiekhez írt levélben olvasható súlyos szavak: „Érte mindent elvettem, sőt szemétnek tekintettem, csakhogy Krisztust elnyerhessem, és hozzá tartozzam” (Fil 3,8-9).

Az önmegtagadás – mely a Kálvária misztériumának visszfénye – szükséges ahhoz, hogy valaki teljesen a megfeszített és föltámadt Krisztushoz tartozzék; olyan lemondásról van itt szó, melyben az ember teljesen fölismeri embersége misztériumát, és megerősíti azzal a csodálatos fejlődéssel, melyről ugyanaz az apostol másutt szól: „...bár a külső ember romlásnak indult bennünk, a belső napról napra megújul” (2Kor 4,16). Ily módon a megváltás rendje kiárasztja a megváltás misztériumának erejét az emberi lét területére, azokra, akik szabadon követik Krisztus hívását az evangéliumi tanácsok szerint a tiszta, a szegény és az engedelmes életre.

Szent II. János Pál pápa: *Reconciliatio et poenitentia*

II. János Pál pápa apostoli buzdítása a kiengesztelődésről és bűnbánatról a mai Egyház küldetésében, a püspökökhöz, papokhoz és a hívekhez

Mk 8,34-36

4. A SZINÓDUS NÉZŐPONTJA

Ezért minden intézménynek vagy szervezetnek, amely az embernek szolgálni akar és meg akarja menteni alapvető érdekeit, figyelő tekintetét a kiengesztelődésre kell vetnie, hogy annak jelentőségét és horderejét jobban megérthesse, és így le tudja vonni belőle a szükséges és gyakorlati következtetéseket.

De Krisztus Egyháza sem zárkozhat el ez elől. Egy anya odaadásával és egy tanító okosságával buzgón és körültekintően munkálkodik, hogy a szakadás jelei mellett a kiengesztelődés ugyanolyan fontos és jelentős jeleit keresse. Tudatában van annak: számára különös módon adottak a lehetőségek, és a küldetése is kötelezi, hogy a kiengesztelődés igaz és vallásos jellegét úgy hangoztassa, hogy az egység és béke kérdésének lényeges aspektusait jobban megvilágítsa.

Elődeim szüntelenül hirdették a kiengesztelődést, és az egész emberiséget, minden csoportot, minden emberi közösséget, melyet megosztottnak és meghasonlottnak láttak, kiengesztelődésre szólítottak fel.¹

¹ A *Pacem in terris* enciklika, mely XXIII. János lelki végrendelete volt (lásd AAS 55 [1963] 257-304) gyakran szerepel mint „szociális dokumentum”, máskor mint „politikai üzenet”, és az is, ha ezeket a fogalmakat egész terjedelmükben nézzük. Ez a pápai tanítás - megjelenése után több mint húsz évvel, úgy tűnik - valójában nemcsak a nemzetek és népek együttélésének stratégiája, hanem hangsúlyozottan a legfőbb értékeket idézi, melyek nélkül a béke a földön csak ábránd marad. Eme értékek egyike az emberek közötti kiengesztelődés; olyan téma, melyre XXIII. János sokszor utalt. Ami VI. Pált illeti, elegendő emlékeztetni az 1975. évi szentév ünneplésére szóló felhívását az egész Egyházhoz és mindenkihez e világban. A „megújulás és a kiengesztelődés” legyen ennek a

Én magam, belső indításra, meggyőződéseim szerint felső sugalmazásra és az egész emberiség kérésére hallgatva kétszer is, bár különböző módon, de mindig ünnepélyesen és hivatásszerűen szoltam a kiengesztelődésről. Először, amikor a VI. püspöki szinódust összehívtam, azután amikor a megváltásunk 1950. évfordulójára hirdetett jubileumi szentév középponti gondolatává tettem.² Amikor a szinódus számára témát kellett kijelölnöm, teljesen egyetértettem számos püspöktestvérem javaslatával, hogy legyen az a *kiengesztelődés*, szoros kapcsolatban a *bűnbánattal*, pontosabban: *kiengesztelődés és bűnbánat az Egyház küldetésében*.³

A bánat kifejezése és fogalma nagyon összetett. Ha a *metanoiával* kapcsolatban nézzük, amint azt a szinoptikusok használják, akkor a bánat a szív belső megváltozását jelenti Isten szavára, Isten országáért.⁴ De a bűnbánat az életmód megváltoztatását is jelenti, a szív megtérésével összhangban. Ebben az értelemben a „bűnbánattartás” kiegészül „a bűnbánat méltó gyümölcseinek termésével”.⁵ Az ember egész létmódja beletartozik ebbe, kész állandóan a jobbra. A bűnbánat csak akkor igazi és hatékony, ha cselekedetekben és magatartásban valósul meg. Ebben az értelemben a keresztény szóhasználatban a bűnbánat *aszkezisnek* mondható, mely az ember meghatározott és mindennapi erőfeszítése Isten kegyelmi segítségével; életét elveszti Krisztus akarata szerint, hogy azt valóságosan megnyerhesse,⁶ a régi embert levetkőzi, hogy az újat felölthesse,⁷ mindent legyűr, ami teszi, hogy a lelki érvényesüljön, a földiek helyett a mennyeiekre tör,⁸ ahol Krisztus van.⁹ A bűnbánat tehát fordulat, mely a szívtől indítva a cselekedetekre irányul és átfogja a keresztény ember egész életét.

Mindezekben az értelmezésekben a bűnbánat szorosan kapcsolódik a kiengesztelődéshez, mert az „Istennel és önmagunkkal való kiengesztelődés” megköveteli, hogy legyőzzük azt a gyökeres törést, melyet a bűn okozott. Ez csak belső fordulatban vagy változásban történhet, mely a mindennapi élet bűnbánati cselekményeiben nyilvánul meg.

A szinódus első dokumentuma a *lineamenta* ('vázlat') azért készült, hogy kijelölje a témát, és néhány alapvető szempontot kiemeljen. Ez lehetővé tette az egész világon az egyházi közösségeknek, hogy két éven át foglalkozzanak ezzel a mindenkit érdeklő kérdéssel – a bűnbánattal és a kiengesztelődéssel. Alkalmat kaptak, hogy átgondolják, és ebből a keresztény élethez és apostolkodáshoz új erőt merítsenek. A szinódus közvetlen előkészítéseként tovább mélyítették a kérdést, és az *Instrumentum laborisban* ('fogalmazvány') a püspököknek és munkatársaiknak kellő időben megküldték. Végül a szinódusi atyák azok segítségével, akik a

fontos jubileumi évnek középponti gondolata. Nem szabad erről megfeledkezniük a katechetikai intézeteknek sem, melyeknek feladatuk a jubileumi év elmélyítése.

² „Ez különösen nehéz idő: most minden kereszténytől megköveteli a hivatása, hogy Istennel, az Atyával minél mélyebben engesztelődjék ki Jézus Krisztusban” - így írtam abban a bullában, amelyben a rendkívüli jubileumi szentévet meghirdettem „csak akkor érik el egészen és igazán céljukat, ha új lendülettel mindenki a kiengesztelődés szolgálatába áll, nemcsak Krisztus tanítványai között, hanem minden ember között”. *Aperite portas Redemptori* bulla 3: AAS 75 (1983) 93

³ A szinódus témája pontosabban: kiengesztelődés és bűnbánat az Egyház küldetésében.

⁴ Mt 4,17; Mk 1,15

⁵ Lk 3,8

⁶ Mt 16,24-26; Mk 8,34-36; Lk 9,23-25

⁷ Ef 4,23

⁸ 1Kor 3,1-20

⁹ Kol 3,1

szinódusra meghívást kaptak, mély felelősségtudattal tárgyalták ezt a témát és vele kapcsolatban számos különböző kérdést. A vitákból, egyező véleményekből, tüzetes és alapos tanulmányokból és kutatásokból összeállt egy nagyértékű kincs, mely a záróokmányban, a *Propositiones*-ban ('javaslatok') nyert lényeges és világos összefoglalást.

A szinódus nem siklott át a kiengesztelődés ama részletein sem, melyek bármi módon alkalmasak a feszültségek enyhítésére és az ellentétek megoldására, a kisebb és nagyobb szakadások leküzdésére és az egység visszaállítására. De főként azon fáradozott, hogy az egyes feszültségeket vizsgálva felfedezze azt a rejtett közös gyökeret, azt az ősi kiengesztelődést, mely minden emberi szívben és tudatban, minden ilyen ügyben a kiengesztelődés forrása lehetne.

A kiengesztelődés dolgában, bármilyen mértékben válik az szükségessé, az Egyház rendelkezik azzal a különös és sajátos adománnyal, hogy egészen le tudjon nyúlni a kiengesztelődés legmélyebb eredetéhez. Küldetésének lényegéből ered, hogy kötelessége egészen a gyökerekig, a bűn okozta legmélyebb sebig lenyúlni, azt gyógyítani, és egyúttal a kiengesztelődést ott kezdeni, amely azután minden más és további kiengesztelődés alapja lehet. Ez volt az Egyház szándéka, és ezt fejtette ki a szinódus.

Erről a kiengesztelődésről beszél a Szentírás, amikor arra buzdít minket, hogy minden erőnkkel erre törekedjünk,¹⁰ de figyelmeztet is, hogy az az Isten irgalmas adománya az ember számára.¹¹ Az egész emberiség üdvtörténete, de az egyeseké is, mindig a kiengesztelődés története, melyben Isten, mert ő Atya, emberré lett Fiának vére és keresztje által a világot önmagával kiengesztelte, és így megteremtette a kiengesztelődötték új családját.

Szükséges a kiengesztelődés, mert előzőleg törés támadt a bűn miatt, melyből a meghasonlás további formái keletkeztek az ember bensejében és környezetében. Tehát, hogy a kiengesztelődés teljes legyen, szükségszerűen a bűn legmélyebb gyökereitől kell megszabadulnunk. Így a *megettérés és bűnbánat* szoros egységet alkotnak. Lehetetlen a kettőt szétválasztani, vagy az egyikről szólva a másikat elhallgatni.

A szinódus egyidejűleg szólt az egész emberiségnek és minden egyes személynek benső megettéréséről, Istenhez való visszatérésről; ezzel ki akarta fejezni, hogy nincs emberi egység, hacsak szívében mindenki meg nem változik. *A személyes megettérés az emberek közötti egyetértés szükséges útja.*¹²

¹⁰ „Krisztus nevében kérünk: engesztelődjete ki az Istennel!” 2Kor 5,20

¹¹ „Ezen felül dicsekszünk is az Istenben Urunk, Jézus Krisztus által, aki megszerezte nekünk a kiengesztelődést” Róm 5,11; Kol 1,20

¹² A II. Vatikáni Zsinat hangsúlyozta: „Azok a sarkalatos egyensúlyhibák, amelyekkel a modern világ küszködik, tulajdonképpen azzal az alapvetőbb egyensúlyhiánnyal függnek össze, amely az ember szívében gyökerezik. Sok ellentétpár ugyanis magában az emberben küzd egymással. Az ember, mint teremtmény újra meg újra megtapasztalja a maga korlátait, vágyaiban azonban korlátalannak és egy magasabbrendű életre elhivatottnak érzi magát. Sokféle érték vonzza egyszerre, és mindig válasz-tani kénytelen közöttük, nem egyről pedig egészen le kell mondani. Ráadásul, mert esendő és bűnös, gyakran cselekszi azt, amit nem akarna tenni, amit pedig szeretne, nem teszi meg. Az ember így benső meghasonlásban van önmagával, ez pedig a társadalomban is számtalan súlyos ellentét forrása.” *Gaudium et spes*, 10

Ha az Egyház a kiengesztelődés jóhírére hangoztatja, és meghív arra, hogy a szentségek útján meg is valósítsuk, akkor valóban prófétai módon cselekszik: megmutatja az ember gonoszságának szennyes forrását, megmutatja a meghasonlás okát, és felkelti a reményt, hogy legyőzhetőek a feszültségek és a szakadások. Így minden területen egyetértésre és békére juthatunk. Ez az emberiség minden közösségének vágya.

Az Egyház megkezdte egy gyűléstől és erőszaktól terhelt történelmi kor átalakítását a szeretet civilizációjává. Mindenkinek felajánlja az evangélium szentségi elveit ahhoz az ősi kiengesztelődéshez, amelyből minden további kiengesztelő magatartás és cselekvés – közösségi téren is – megvalósulhat.

Erről a kiengesztelődésről mint a megtérés gyümölcseről, szól ez az apostoli irat. Mert amiként az előző három püspöki szinóduson történt, a résztvevő atyák munkájuk eredményét ismét átadták Róma püspökének, az egyetemes Egyház pástorának, a püspöki kollégium fejének, a szóban forgó szinódus elnökének. Hivatalom terhes és hálás feladataként vettem át a szinódus bőséges gazdagságát, hogy abból merítsek anyagot a *kiengesztelődés és bűnbánat* tárgyában egy tanító és lelkipásztori íráshoz, melyet Isten népéhez intézek.

Az első részben szólok az Egyházzal: hogyan tölti be küldetését az emberi szívek megtérésében, ember és Isten, ember és embertestvére, ember és az egész teremtett világ a kiengesztelődésben. A második részben rámutatok minden sebzettség és szakadás gyökerére, okára: a bűnre, mindenekelőtt Istenhez való viszonyunkban. Végül felajánlom azokat az eszközöket, amelyek az Egyház révén lehetővé teszik a teljes kiengesztelődést Isten és ember között, következésképpen az emberek számára egymás között is.

Az okmány, melyet most átadok a híveknek, vagy azoknak is, akik érdeklődve és őszinte szívvel fogadják, legyen kötelességszerű válasz a szinódusnak hozzám intézett kérésére. De ez – az igazság és az igazságosság szerint – magának a szinódusnak a munkája. E lapok tartalmilag a szinódus távolabbi és közelebbi előkészületeiből, a *lineamentából*, a szinódus állásfoglalásából és az egyes munkacsoportok eredményéből, de főként a *63 javaslatból* származnak. Ez a gyümölcse az atyák közös munkájának, kikhez még a keleti egyház képviselői is csatlakoztak, kiknek teológiai, spirituális és liturgikus öröksége oly gazdag ebben a témakörben is. Továbbá a szinódus titkárságának *tanácsa* két fontos ülésen összefoglalta a lezárt szinódus eredményeit és irányvonalait, elkészítette a témák vázlatát, melyek legmegfelelőbbnek látszanak ehhez a dokumentumhoz. Hálás vagyok azoknak, akik ebben a munkában részt vettek. Küldetésünk tudatában közzé akarjuk tenni mindazt, amit a szinódus oktatási és lelkipásztori kincseiből hasznosnak látunk a mai idők minden embere számára, történelmünk csodálatos, de nehéz napjaiban.

Ezt a nagyon fontos dolgot el kell végeznünk, amikor még sokak szívében él a szentév emléke, mely teljesen a bűnbánatnak, megtérésnek és kiengesztelődésnek szolgálatában állt. Ez a buzdító irat, melyet püspöktestvéreimnek és a velük közösen munkálkodó papoknak, diakónusoknak, mindkét nembeli szerzeteseknek és valamennyi hívőnek, férfiaknak és nőknek egyaránt most átadok, szolgáljon nekik segítségül személyes hitük gyarapodására és elmélyítésére. Legyen kovász, mely feléleszti az emberek szívében a békét és a testvériséget, a reményt és az örömet. Legyen érték, mely az evangéliumból fakad; melyet elfogadunk

átelmélkedünk, melyet napról napra életté váltunk Máriával a mi Urunk Jézus Krisztus anyjával, aki által Isten mindent kiengesztelt önmagával.¹³

Szent II. János Pál pápa: Redemptoris missio

II. János Pál pápa enciklikája a minden időre érvényes missziós megbízatásról

Mk 8,29

23. A missziós parancs eltérő változatai tartalmazznak ugyan közös vonásokat és mindegyik rendelkezik sajátos jellemzőkkel, de két azonos elem mindegyik elbeszélésben megtalálható. Mindenekelőtt az apostoloknak adott parancs egyetemes jellege: „Minden népet” (Mt 28,19); „az egész világra, minden teremtménynek” (Mk 16,15); „minden népet” (Lk 24,27); „egészen a föld végső határáig” (ApCsel 1,8). Aztán az Úrtól kapott biztosítékot, hogy ennek a feladatnak teljesítésekor nem maradnak egyedül, hanem erőt és segítséget kapnak küldetésük teljesítésére. Ez a Lélek jelenléte és ereje, valamint Jézus szüntelen jelenléte: „Ők elmentek, és mindenütt hirdették az evangéliumot. Az Úr velük volt munkájukban” (Mk 16,20).

Ami a parancs különböző változatait illeti, Márk a missziót igehirdetésként fogja fel: „Hirdessétek az Evangéliumot” (Mk 16,15). Az evangélista célja az, hogy rábírja az olvasót Péter hitvallásának megismétlésére: „Te vagy a Messiás”! (Mk 8,29) és annak megvallására, amit a római százados Jézus kereszthalálakor mondott: „Valóban, ez az ember Isten Fia volt” (Mk 15,30). Máténál a missziós jelleg az Egyház intézményéhez és tanrendszeréhez tartozik (vö. Mt 28,19-20; 16,18): nála a megbízatás azt jelenti, hogy az Egyház az Evangéliumot a katekézis során egyházi és szentségi jellegével hirdesse. Lukács a küldetést mintegy tanúságtételnek tekinti, elsősorban a feltámadás melletti tanúságtételnek (vö. Lk 24,48; ApCsel 1,8). A misszionáriust arra szólítja, hogy higgyen az Evangélium átalakító erejében, és hirdesse azt, amit Lukács jól megvilágít, vagyis az odafordulást Isten szeretetéhez és irgalmához, és az eljutást a minden rossz gyökerétől, azaz a bűntől való teljes szabadság megtapasztalásához.

Csak János szól kifejezetten „parancsról”, ami a küldetéssel azonos értelmű, összekapcsolva a tanítványok szétküldését azzal a küldetéssel, amit Jézus kapott az Atyától: „Amint engem küldött az Atya, úgy küldelek titeket” (Jn 20,21). Jézus így szól az Atyához: „Amint te a világba küldtél, úgy küldöm én is őket a világba” (Jn 17,18). János egész evangéliumának missziós jellege a „főpapi imában” jut kifejeződésre: „Az az örök élet, hogy megismerjenek téged, az egyedüli igaz Istent, és akit küldtél, Jézus Krisztust” (Jn 17,3). A küldés végső értelme: részesíteni abban a közösségben, amely az Atya és a Fiú között van. A tanítványoknak egységben kell élniük egymás között, megmaradva az Atyában és a Fiúban, hogy a világ felismerje és higgyen (vö. Jn 17,21-23). Ez a jellegzetesen missziós szöveg elsősorban arra mutat rá, hogy mi inkább azáltal vagyunk misszionáriusok, hogy mint Egyház létezőnk, amely a szeretet egységében él, *semmint szavainkkal vagy tetteinkkel*.

A négy evangélium tehát a missziós küldetés alapvető azonos jegyei mellett néhány különbözőséget is felmutat, amelyek az első keresztény közösségek eltérő tapasztalatait és körülményeit tükrözik. Ez is a Szentlélek indításának gyümölcse. Arra buzdít, hogy vegyük figyelembe a missziós karizmák sokféleségét, valamint a helyek és életkörülmények különbözőségét. De mindegyik evangélista hangsúlyozza, hogy a tanítványok küldetése

¹³ Kol 1,19

együttműködés Krisztus küldetésével: „És én veletek vagyok mindennap a világ végéig” (Mt 28,20). Ezért a misszió nem emberi képességeken alapszik, hanem a feltámadt Úr hatalmán.

Szent II. János Pál pápa: Pastores dabo vobis

II. János Pál pápa szinódus utáni apostoli buzdítása a püspökökhöz, a papokhoz és az egész katolikus egyház minden hívőjéhez a papképzésről korunk körülményei között

vö. Mk 8,34-38

27. „Az Úr Lelke rajtam” (Lk 4,18). Az ordo szentsége által kiáradó Szentlélek az életszentség forrása és felhívás az életszentségre, nemcsak azért, mert a papot Krisztushoz, a Főhöz és Pásztorhoz teszi hasonlóvá és prófétai, papi és királyi küldetéssel ruházza föl, melyet Krisztus nevében és személyében kell teljesítenie; hanem azért is mert mindennapi életét olyan ajándékokkal, erényekkel, elvárásokkal és indításokkal eleveníti és lelkesíti, melyeknek összefoglalása a *pásztori szeretet*. E pásztori szeretet egységesítő erő, mely egybefogja az evangéliumi értékeket és erényeket, ugyanakkor előrelendít a keresztény tökéletesség felé vezető úton.¹⁴

Az evangéliumi radikalizmus kivétel nélkül minden keresztény felé alapvető igény, és senki sem hagyhatja figyelmen kívül, mert Attól származik, aki fölszólított a maga követésére egy olyan közelebbi kapcsolatban, melyet a Szentlélek hoz létre (vö. Mt 8,18; 10,37; Mk 8,34-38; 10,17-21; Lk 9,57). Ez az igény a papokra is vonatkozik, s nemcsak azért, mert ők is az Egyházban *vannak*, hanem mert *előljárók* az Egyházban, hiszen Krisztushoz a Főhöz és Pásztorhoz hasonlók, s az ordo szentsége révén küldetésük van a szolgálatra és megkapták a pásztori szeretetet. Ebben az evangéliumi radikalizmusban a pap pásztori szolgálatához és lelki életéhez szükséges erények és etikai elvárások sokasága foglaltatik benne, például a hit, az alázat Isten misztériuma iránt, megbocsátás, okosság. Fokozottan hozzátartoznak azok az evangéliumi tanácsok, melyeket Jézus a Hegyi Beszédben mondott (vö. Mt 5,1-12), s közülük is kiemelkedik három, egymással összefüggő tanács: a *szegénység*, a *tisztaság* és az *engedelmesség*.¹⁵ A pap arra hivatott, hogy mindezeket gyakorolja oly módon, olyan eredetiséggel és céllal, ami papi mivoltából következik és azt kifejezi.

Szent II. János Pál pápa: Veritatis splendor

II. János Pál pápa enciklikája a Katolikus Egyház minden püspökének az Egyház erkölcsstanának néhány alapvető kérdéséről

Mk 8,35

66. Kétségtelen, hogy a keresztény erkölcsstan már bibliai gyökereiben is elismeri egy alapvető választás különös jelentőségét, mely minősíti az erkölcsi életet és gyökerében határozza meg a szabadságot Isten színe előtt. De ez a *hit választása*, a *hitbeli engedelmesség* (vö. Róm 16,26), „mellyel az ember teljesen szabadon Istenre hagyatkozik „az akarat és az értelem teljes

¹⁴ vö. LG 42

¹⁵ 9. javaslat

engedelmességét nyújtván feléje".¹⁶ Ez a hit, mely „a szeretet által tevékeny”, (Gal 5,6) az ember bensejéből, a „szívéből” (vö. Róm 10,10) ered, és arra hivatott, hogy a cselekedetekben hozzon gyümölcsöt. (vö. Mt 12,33-35; Lk 6,45; Róm 8,5-8; Gal 5,22) A Tízparancsolatban a parancsolatok élén áll az alapvető formula: „Én vagyok az Úr, a te Istened” (Kiv 20,2), mely a sokféle részleges parancsolat eredeti értelmét kifejezve a szövetség erkölcsének sajátos arculatot, egységet és mélységet biztosít. Izrael alapvető választása tehát az alapvető parancsra vonatkozik (vö. Józs 24,14-25; Kiv 19,3-8; Mik 6,8). Az Újszövetség erkölcsének kezdetén is ott áll Jézus alapvető fölszólítása a „követésére” – a gazdag ifjúhoz is így szól: „Ha tökéletes akarsz lenni, ... jöjj és kövess engem” (Mt 19,21) –, erre válaszol a tanítvány egy radikális döntéssel és választással. A talált kincs és igazgyöngy, melyért az ember eladja mindenét, amiye van, evangéliumi példázatai beszédes és hatásos képei annak a föltétlen és radikális választásnak, melyet Isten országa megkíván. Követése választásának radikális voltát Jézus csodálatosan fejezi ki: „Aki meg akarja menteni az életét, elveszíti azt; de aki elveszíti az életét énértem és az evangéliumért, megmenti azt.” (Mk 8,35)

Jézus „jöjj és kövess engem” fölszólítása az emberi szabadságnak szól, és azt a lehető legnagyobb módon fölmagasztalja, ugyanakkor tanúsítja hit és a döntések igazságát és kötelező voltát, s ezeket lehet *optio fundamentalis*nek nevezni. Az emberi szabadság hasonló fölmagasztalását találjuk Szent Pál szavaiban: „Ti, testvérek, a szabadságra vagytok hivatva” (Gal 5,13). De az apostol azonnal hozzátesz egy súlyos figyelmeztetést: „Csak e szabadság ne legyen indoka a test szerinti életnek.” Ebben az intelemben előbbi szavai visszhangzanak: „Ezzel a szabadsággal Krisztus szabadított meg minket; álljatok hát szilárdan, és ne engedjétek, hogy újra rátok rakják a rabszolgaság igáját.” (Gal 5,1) Pál apostol éberségre int: a szabadságra mindig leselkedik a rabszolgaság. És ez főként a hitet érinti – amennyiben *optio fundamentalis*, melyet a fent említett irányzatok elszakítanak a konkrét cselekedetek választásától.

Szent II. János Pál pápa: Evangelium vitae

II. János Pál pápa enciklikája a püspököknek, a papoknak és diakónusoknak, szerzeteseknek és szerzetesnőknek, a laikus krisztushívőknek és minden jóakarató embernek az emberi élet sérthetetlenségéről

Mk 8,35

47. Jézus küldetése a sok-sok gyógyítással mutatja, hogy *Isten mennyire szívén viseli az ember testi életét*. Jézust, „a test és lélek orvosát”¹⁷ az Atya azért küldte, hogy hirdesse az evangéliumot a szegényeknek és gyógyítsa a megtört szívűeket.¹⁸ Amikor tanítványait elküldte a világba, olyan küldetést bízott rájuk, amelyben a betegek gyógyítása kapcsolódik az Evangélium hirdetéséhez: „Elmenvén hirdessétek, hogy közel van a mennyek országa. Gyógyítsatok betegeket, támasszatok föl halottakat, tisztítsatok meg leprásokat, űzzetek ördögöket.”¹⁹

¹⁶ DV 5.; Vö. DS 3008.

¹⁷ Antiochiai Szent Ignác: Az efezusiakhoz írt levél 7,2

¹⁸ vö. Lk 4,18; Iz 61,1

¹⁹ Mt 10,7-8; vö. Mk 6,13; 16,18

Kétségtelen, *a testi élet a maga földi állapotában a hívő számára nem abszolút érték*, annyira nem, hogy elvárható tőle, hogy egy nagyobb jóért föláldozza; miként Jézus mondja: „aki meg akarja menteni az életét, elveszíti; aki pedig elveszíti az életét értem és az Evangéliumért, megmenti azt”.²⁰ Erre több példát is látunk az Újszövetségben. Jézus nem vonakodott föláldozni magát, szabadon ajánlotta föl életét az Atyának áldozatul²¹ övéért. Az Előfutárnak, Keresztelő Jánosnak a halála is tanúsítja, hogy a földi élet nem abszolút érték: többet ér nála az Úr szavához való hűség, akkor is, ha az élet kerül miatta veszedelembe.²² István, miközben elveszik földi életét, mert hűséges tanúja az Úr föltámadásának, követi Mestere nyomdokait és a megbocsátás szavával áll megkövezői előtt,²³ s megnyitja a vértanúk megszámlálhatatlan sorát, akiket az Egyház kezdettől fogva annyira tisztel.

De önkényesen senki sem választhat az élet és a halál között; ennek a döntésnek egyedül a Teremtő feltétlen ura, Ő, akiben „élünk, mozgunk és vagyunk”.²⁴

XVI. Benedek pápa: Deus caritas est

XVI. Benedek pápa enciklikája a püspököknek, a papoknak és diákonusoknak, az Istennek szentelt személyeknek és minden krisztushívőnek a keresztény szeretetről

vö. Mk 8,35

6. Hogyan kell gyakorlatilag elképzelnünk ezen fölemelkedés és tisztulás útját? Hogyan kell megélni a szeretetet, hogy emberi és isteni ígéretei beteljesüljenek? Az első fontos eligazítást az Énekek énekében találhatjuk meg, az Ószövetség egyik, a misztikusok által nagyon jól ismert könyvében. A mai általános felfogás szerint a költemények, melyek e könyvben találhatóak, eredetileg szerelmi énekek; esetleg egy konkrét izraelita menyegzőre írták, s rendeltetésük a házastársi szeretet dicsőítése volt. Emellett nagyon sokatmondó, hogy a könyvben két különböző szó szerepel a „szeretet” jelzésére.

Az egyik a „dodim”, egy többes számú szó, mely a még bizonytalan, határozatlanul kereső szeretetet jelenti. Később ezt a szót az „ahaba” váltja föl, melyet az Ószövetség görög fordításában a hasonlóan hangzó agapéval fordítottak, és – miként láttuk – a bibliai értelemben vett szeretet sajátos szava lett. A még kereső és meghatározatlan szeretettel szemben az ahaba/agapé a szeretetnek azt a megtapasztalását fejezi ki, mely valóban fölfedezte a másikat, és legyőzi az önzésnek korábban világosan uralkodó vonásait. Most már a szeretet, törődés a másikkal és aggodás a másikiért. A szeretet többé már nem önmagát – a boldogság részegségében való elmerülést –, hanem szerelmesének a javát akarja: lemondássá válik, áldozatkészséggé válik, sőt akarja ezeket.

A szeretet fölemelkedéséhez és belső tisztulásához hozzátartozik, hogy a szeretet most már véglegességet akar, mégpedig kettős értelemben: a kizárólagosság értelmében – „csak ez az egy ember” –, és az „örökre” értelmében. Az egész létezését átfogja, minden dimenziójával együtt, az idő dimenziójában is. Ez nem is történhet másképp, mert a szeretet ígérete a véglegességre irányul: a szeretet az örökkévalóságra irányul. Igen, a szeretet „eksztázis”, de

²⁰ Mk 8,35

²¹ vö. Jn 10,17

²² vö. Mk 6,17–29

²³ vö. ApCsel 7,59–60

²⁴ ApCsel 17,28

nem a mámorító pillanat értelmében eksztázis, hanem úgy, hogy állandó út a magába zárkózó én-ből az én szabad elajándékozására, az önátadásra, s éppen ezáltal önmaga megtalálására, sőt Isten megtalálására: „Aki meg akarja menteni az életét, el fogja veszíteni; aki pedig elveszíti, meg fogja azt találni” (Lk 17,33) – mondja Jézus. E szavak több változatban visszatérnek az evangéliumokban (vö. Mt 10,39; 16,25; Mk 8,35; Lk 9,24; Jn 12,25). Jézus e szavakkal a saját útját írja le, mely a kereszten át a föltámadásba visz – a búzaszem útját, amely a földbe esik és meghal, és így hoz bő termést; de saját áldozatának és az abban tökéletessé váló szeretetének központja felől nézve a szeretet és általában az emberi lét lényegét is leírja.

2.3. Pedagógiai vonal:

2.3.1. Tantörténetek

„Aki utánam akar jönni, tagadja meg önmagát, vegye föl keresztjét és kövessen engem. Mert aki meg akarja menteni életét, elveszíti azt, aki pedig elveszíti életét énértem és az evangéliumért, megmenti azt.” (Mk 8,35)

A tűz

Hat ember a véletlen folytán egy jeges éjjel sötétjében elhagyott szigeten találta magát, kezükben egy-egy darab fával. Más fa nem volt az Északi-tenger eldugodt szigetén.

Középen egy kis tűzrakás tüzelő hiányában kihunyóban volt. A hideg pedig egyre elviselhetetlenebbé vált.

Az első közülük egy nő volt, de a fellobbanó láng egy sötétbőrű bevándorló arcát világította meg. A nő észrevette.

Összeszorította ujjai között fadarabját. Miért használja el fáját, hogy melegítsen egy naplopót, aki azért jött, hogy elvegye a kenyeret és a munkát?

A mellette lévő férfi meglátott valakit, aki nem tartozott az ő pártjához. Soha nem fecsérelte volna el szép fadarabját egy politikai ellenfélre.

A harmadik rosszul öltözött ember volt és még jobban összehúzta kopott kabátját, elrejtve fadarabját. A szomszédja minden

bizonyal gazdag volt. Miért használja faágát egy pénzeszsákra?

A gazdag ember, ahogy ott ült, javaira gondolt: két villájára, négy autójára és tetemes bankszámlájára. Mobiltelefonja akkuja lemerült. Fadarabját mindenáron meg kell őriznie és nem elhasználnia azokért a lustákért és ügyefogyottakért.

A bevándorló sötét arca bosszúálló lett a kialudt tűz halvány fényében. Szoroson összezárta ujjait fadarabján. Soha nem tette volna fáját a tűz paraszára. Eljött a bosszú pillanata.

A szomorú csoport utolsó tagja kicsinyes és bizalmatlan volt. Nem tett semmit, amiből ne származott volna haszna. Csak annak adni, aki ad: ez volt kedvenc szavajárása. Azt gondolta: drágán kell megfizetniük nekem ezt a darab fát.

Így találtak rájuk: öklükben szorították a fadarabokat, mozdulatlanul a fagyhalálban. Nem a külső hidegtől haltak meg, hanem a belsőtől.

Forrás: Bruno Ferrero – Hasonlatok és történetek, Don Bosco Kiadó, 2016. 249-250.o.

Kép forrás: www.mikooly.com/2012/03/tuzrakas-akarattyan-balcsi-jegen-hummer.html

Két kis magzat beszélget egy anya hasában

- Te hiszel a születés utáni életben?
- Természetesen. A születés után valaminek következnie kell. Talán itt is azért vagyunk, hogy felkészüljünk arra, ami ezután következik.
- Butaság, semmiféle élet nem létezik a születés után. Egyébként is, hogyan nézne ki?
- Azt pontosan nem tudom, de biztosan több fény lesz ott, mint itt. Talán a saját lábunkon fogunk járni, és majd a szájunkkal eszünk.
- Hát ez ostobaság! Járnai nem lehet. És szájjal enni - ez meg végképp nevetséges! Hiszen mi a köldökzsinóron keresztül táplálkozunk. De mondok én neked valamit: a születés utáni életet kizárhatjuk, mert a köldökzsinór már most túlságosan rövid.
- De, de, valami biztosan lesz. Csak valószínűleg minden egy kicsit másképpen, mint amihez itt hozzászoktunk.
- De hát onnan még soha senki nem tért vissza. A születéssel az élet egyszerűen véget ér. Különben is, az élet nem más, mint örökös zsúfoltság a sötétben.
- Én nem tudom pontosan, milyen lesz, ha megszületünk, de mindenesetre meglátjuk a mamát, és ő majd gondoskodik rólunk.
- A mamát? Te hiszel a mamában? És szerinted ő mégis hol van?
- Hát mindenütt körülöttünk! Benne és neki köszönhetően élünk. Nélküle egyáltalán nem lennénk.
- Ezt nem hiszem! Én soha, semmiféle mamát nem láttam, tehát nyilvánvaló, hogy nincs is.
- No, de néha, amikor csendben vagyunk, halljuk, ahogy énekel, és azt is érezzük, ahogy simogatja körülöttünk a világot. Tudod, én tényleg azt hiszem, hogy az igazi élet még csak ezután vár ránk...

Forrás: <http://lelekemelo.lapunk.hu/?modul=oldal&tartalom=1118196>

Szalézi Szent Ferenc – A te kereszted

A te kereszted Isten örök bölcsessége ősidóktól fogva neked szemelte ki a te keresztedet: szívéből szakította édes ajándékkul. Mielőtt válladra bocsátott volna, szemügyre vette mindent látó fénnel: átgondolta isteni értelemmel, vizsgálta bölcs igazságossággal; átmelengette szerető karjával, mindkét kezével mérte tapintotta, nehogy

milligrammnyival akár nehezebb, milliméternyivel netán nagyobb legyen. Aztán megáldotta legszentebb Nevével és felkenete szívének szent kegyelmével: átítatta vigasznak olajával - majd rád nézett s mérte bátorságodat. Jajongna a fa a művész keze alatt, ha beszélni tudna: a végső éle azonban nem okozhat fájdalmat annak, ami élettelen. a te szíved él, nem csoda, ha belesajog a fájdalomba. Fogadd el! Az égből való hát ez a kereszt és a tied! Isten különös bizalmának jele és az Ő mindig könyörülő szeretetének alamizsnája: az égbe vezető út jegye.

Forrás: https://www.plebania.net/hittanterem/?op=view&k_id=601

Kép forrása: facebook

2.3.2. Evangélium témáját feldolgozó vers

Szent Teréz imája

Hozzon a mai nap belső békét a számodra.
Bízz Istenben annyira, hogy tudd,
pontosan ott vagy, ahol lenned kell.
Ne felejtse el a végtelen lehetőségeket, amelyek a hitből erednek.
Használd az adottságokat, amelyeket kaptál,
és add tovább a szeretetet, amely megadatott számodra.
Légy elégedett abban a tudatban, hogy Isten gyermeke vagy.
Legyen ez a tudat teljesen a tiéd,
és adja meg lelkednek a dal, a tánc, a hála és a szeretet szabadságát.
Ez mindannyiunké.

Forrás: <http://lelekemelo.lapunk.hu/?modul=oldal&tartalom=1118245>

2.5. Kérdések az evangéliumhoz

A kapcsolatunkban Jézus megy-e elől, vagy én? Őt követem-e, vagy a magam elképzeléseit akarom „ráerőltetni” a Mesterre?

Hogyan tagadom meg magam, veszem fel a keresztet és követem Krisztust?

3. Oratio – imádság

3.1. A szentmise első könyörgése

Urunk, mindenség teremtő és gondviselő Istene, tekints reánk és engedd megéreznünk irgalmas jószágodat, hogy egész szívvel szolgáljunk neked. A mi Urunk, Jézus Krisztus, a te Fiad által, aki veled él és uralkodik a Szentlélekkel egységben, Isten mindörökkön-örökké.

3.2. Szerzetes közösségek imája:

Mennyei Atyám, Jézus nevében kérlek, küldd el Szentlelkedet, hogy bátran maradjak mindig Szent Fiad mögött, s egyre mélyebben megismerve őt, kitartó hűséggel kövessem oda, ahová vezetni kíván engemet. Amen.

Nyúl Viktor atya

4. Condivisio – megosztás

5.1. Örömhír megfogalmazások

Nekem ebben a szakaszban az az örömhírem, hogy...

Krisztus Urunk értelmet és értéket ad önmagam megtagadásának, keresztem hordozásához, és az Ő követésének.

5. Actio, operáció – tettekre váltás

6.1. Tanúságtétel megfogalmazások

Engem ez az evangéliumi szakasz arra ösztönöz, hogy...

Krisztus menjen előttem, én pedig kövessem.

Minden nap tegyem fel magamnak a kérdést: „Kicsoda Jézus számomra?”, s hagyjam, hogy odavigyen engem, ahová ő szeretné!